

Utveckla dialogen med medborgarna

anders.nordh@skl.se

Kongressbeslut 2011

"SKL skall stödja medlemmarna i arbetet med att utveckla dialogen med medborgarna och att integrera resultat i styrprocesser och verksamhetsutveckling. "

Våra utgångspunkter

- Medborgarna är kunniga och kan bidra
- Det krävs ett trepartsamarbete för att skapa det goda samhället
- Demokratins utveckling och medborgarnas förändrade livsförutsättningar kräver förändrade metoder för att skapa engagemang

Digidel 2013 - En kampanj för digital delaktighet i Sverige - Windows Internet Explorer

http://www.digidel.se/

Arkiv Redigera Visa Favoriter Verktyg Hjälp

Favoriter Inbjudningar - Svenska Cyk... Förslag på webbplatser WebSlice-galleri

Digidel 2013 - En kampanj för digital delaktighet i Sverige

Digidel 2013

En kampanj för digital delaktighet i Sverige

Logga in | Skapa användarkonto

Sök på webbplatsen...

Press | Kontakt med kampanjenEnglish

Hem Om Digidel Gå med Partners Eldsjälar Insatser Resurser Just nu! Dela med

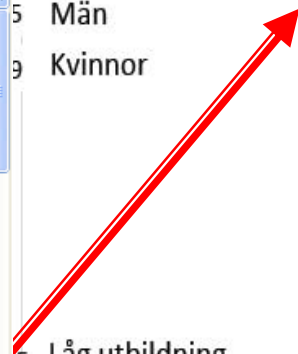

500.000

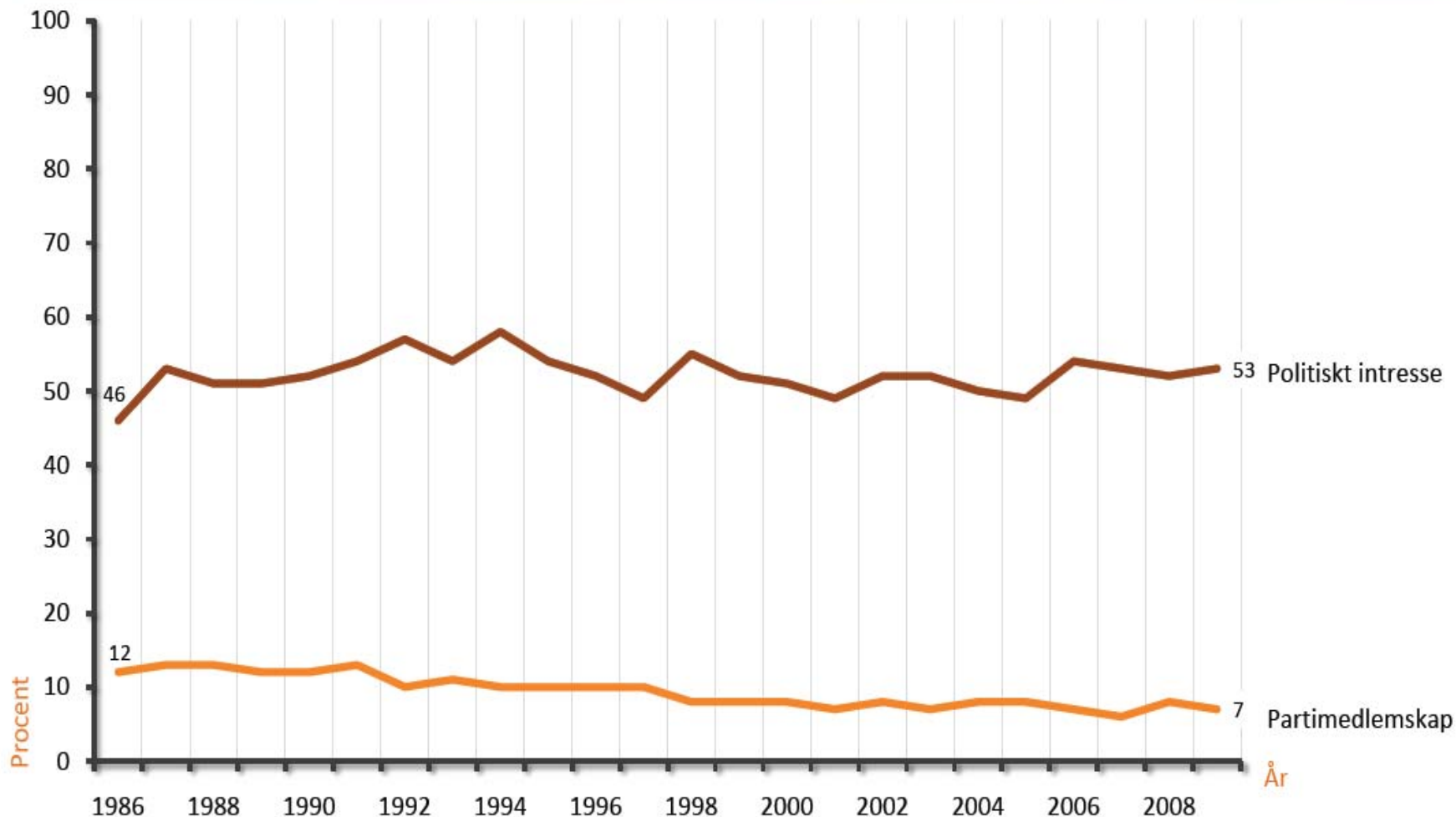
Vid kampanjstarten 2011 stod 1,5 miljoner svenskar utanför Internet. Hjälp oss minska klyftan med 500 000 fram till utgången av 2013.

GÅ MED

- 2 16-19 år
- 9 Hög utbildning
- 5 Män
- 9 Kvinnor
- 5 Låg utbildning
- 4 65-85 år

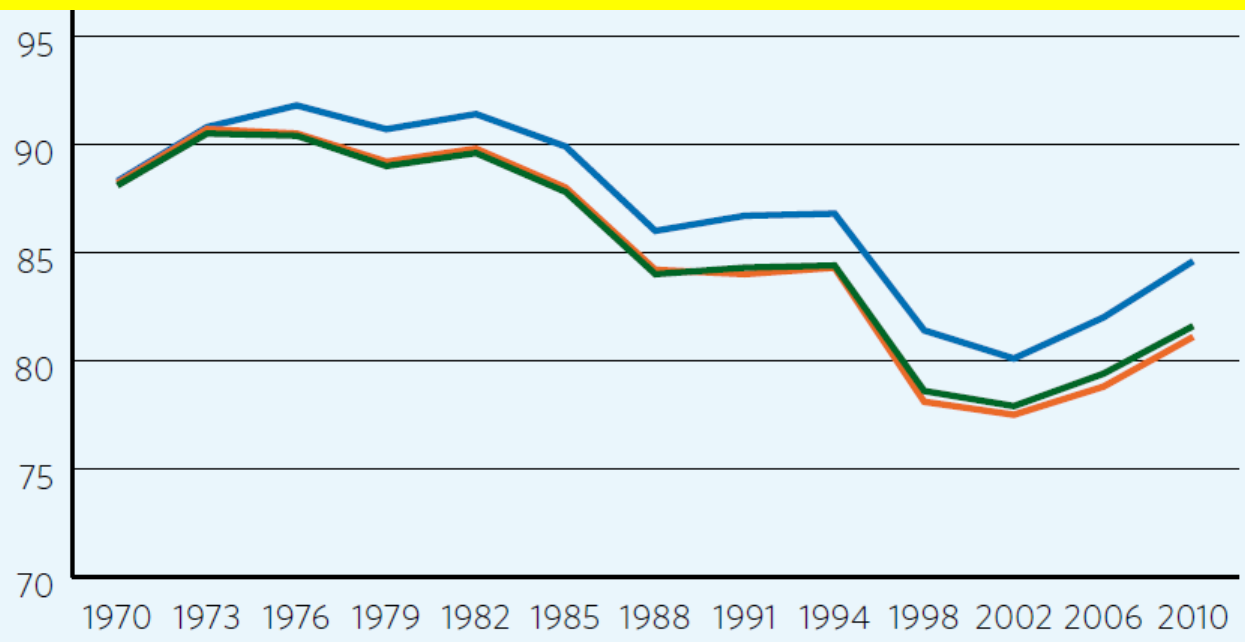
Fråga:
För många har du under de senaste 12 månaderna använt internet?"

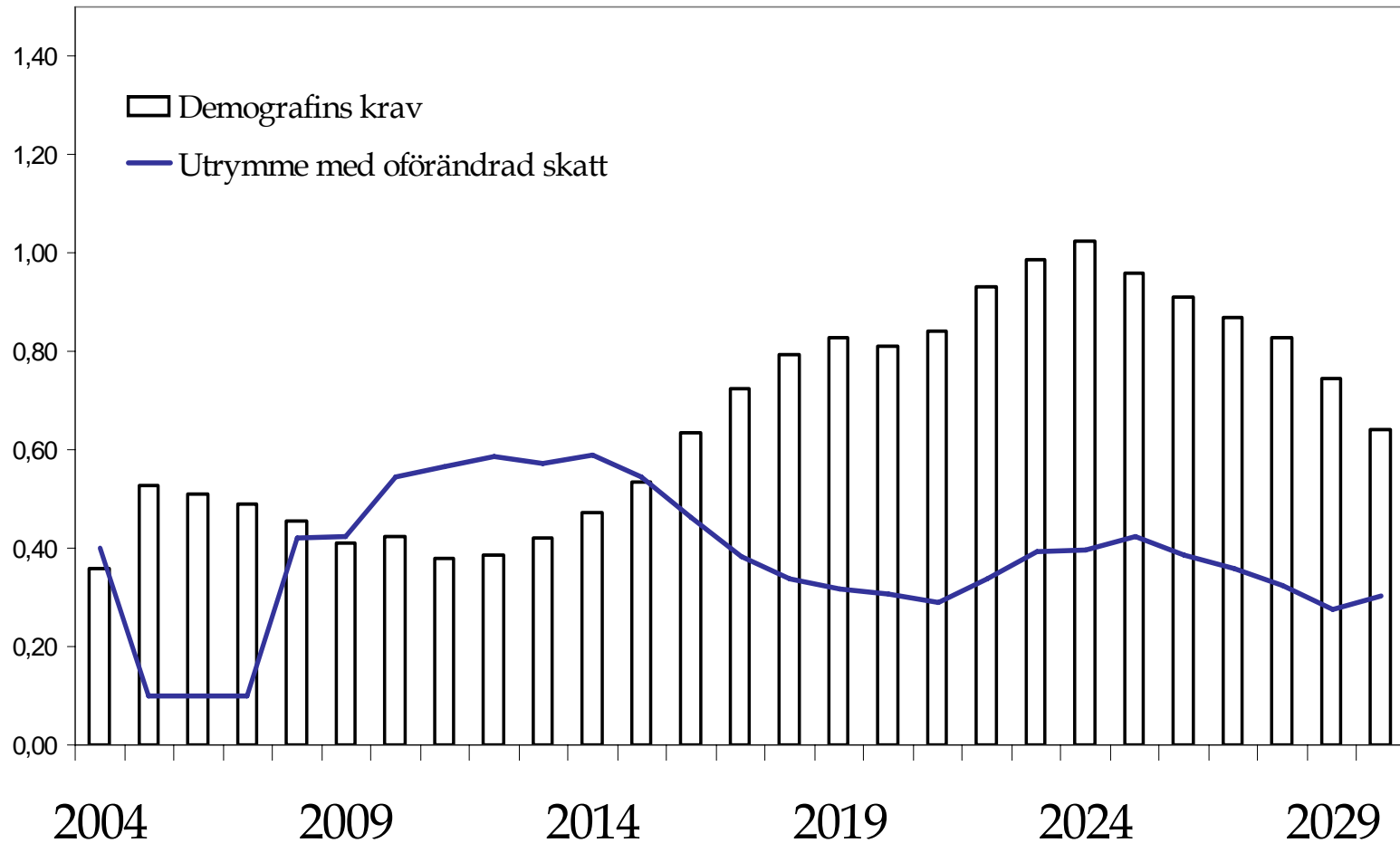
Kommentar: Resultaten avser dem som angett mycket och ganska intresserade av politik respektive andel partimedlemmar bland samtliga svarande. Frågan om partimedlemskap ingick inte 1996. Fyra svarsalternativ: "mycket intresserad; ganska intresserad; inte särskilt intresserad; inte alls intresserad". Medlemskap i ungdoms- respektive kvinnoförbund är inkluderade i partimedlemskap.

I likhet med valet 2006 ökade valdeltagandet i valet 2010. Valdeltagandet ökade i samtliga val och uppgick till 84,6 procent (+2,6) i riksdagsvalet, 81,6 procent (+2,2) i kommunvalet och 81,1 procent (+ 2,3) i landstingsvalet.

Men hur ser det ut i enskilda valkretsar?

Tillväxt i kommunal verksamhet årlig procentuell förändring

Demokratiaktör

1. Lärande
2. Legitimitet
3. Förståelse för prioriteringar
4. Transparens

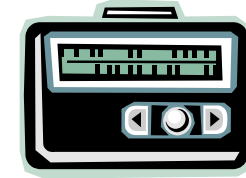
Serviceaktör

1. Tillhandahålla tjänster
2. Fördela resurser
3. Följa upp kvalitet
4. Kravställare

Olika medias genomslag

- Radio 50 miljoner lyssnare, 38 år
- Tv 50 miljoner tittare, 13 år
- Internet 50 miljoner online, 4 år
- Ipod 50 miljoner användare, 3 år
- Facebook 200 miljoner användare, under 12 mån

Många arenor...

YouTube

Broadcast Yourself

twitter

myspace.com

facebook

Facebook helps you connect and share with the people in your life.

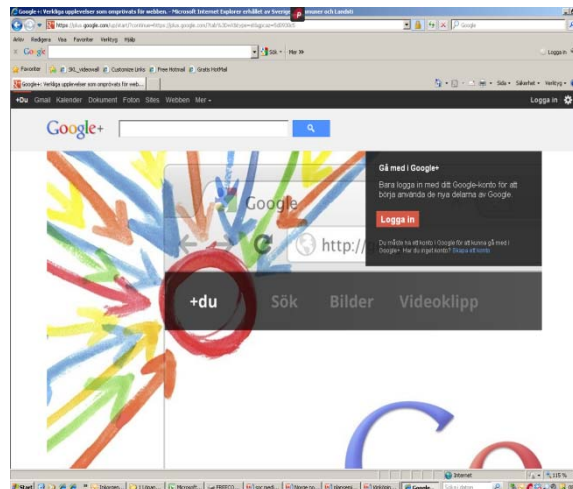
flickr®
from YAHOO!

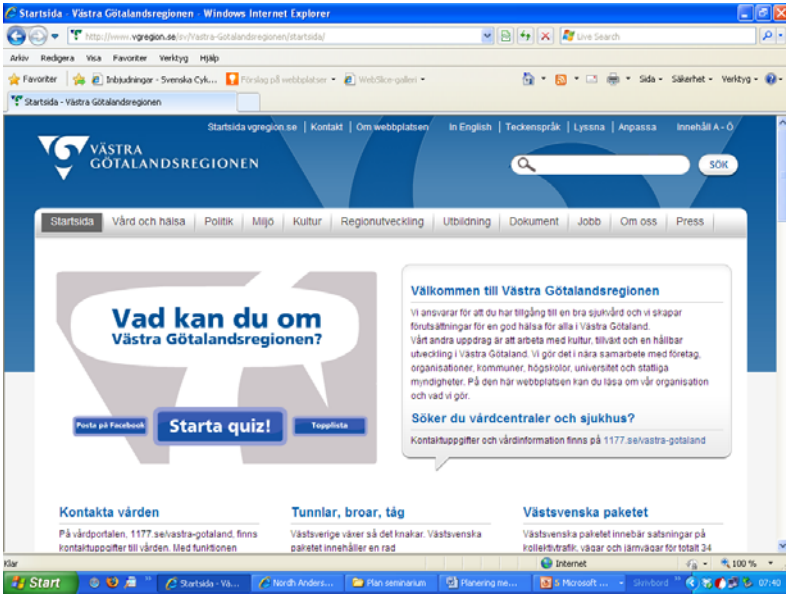
blogg.se

bambuser^{BETA}
Live from your mobile!

Vad gör vi med resultatet?

Hur utvärderar vi dialogprocessen?

**Internt i organisationen eller...
tillsammans med de som deltog?**

Medborgardialog som del i styrningen

Frågor som kräver ett "Ja"

1. Är frågan påverkbar?

2. Är jag/vi som beslutsfattare påverkbar/a?

Vilka metoder skall vi använda?

Medborgar jury   Foto i verkligheten   Open space   Ungdomsforum

Fokusgrupper   Trygghetsvandringar   E-petitioner

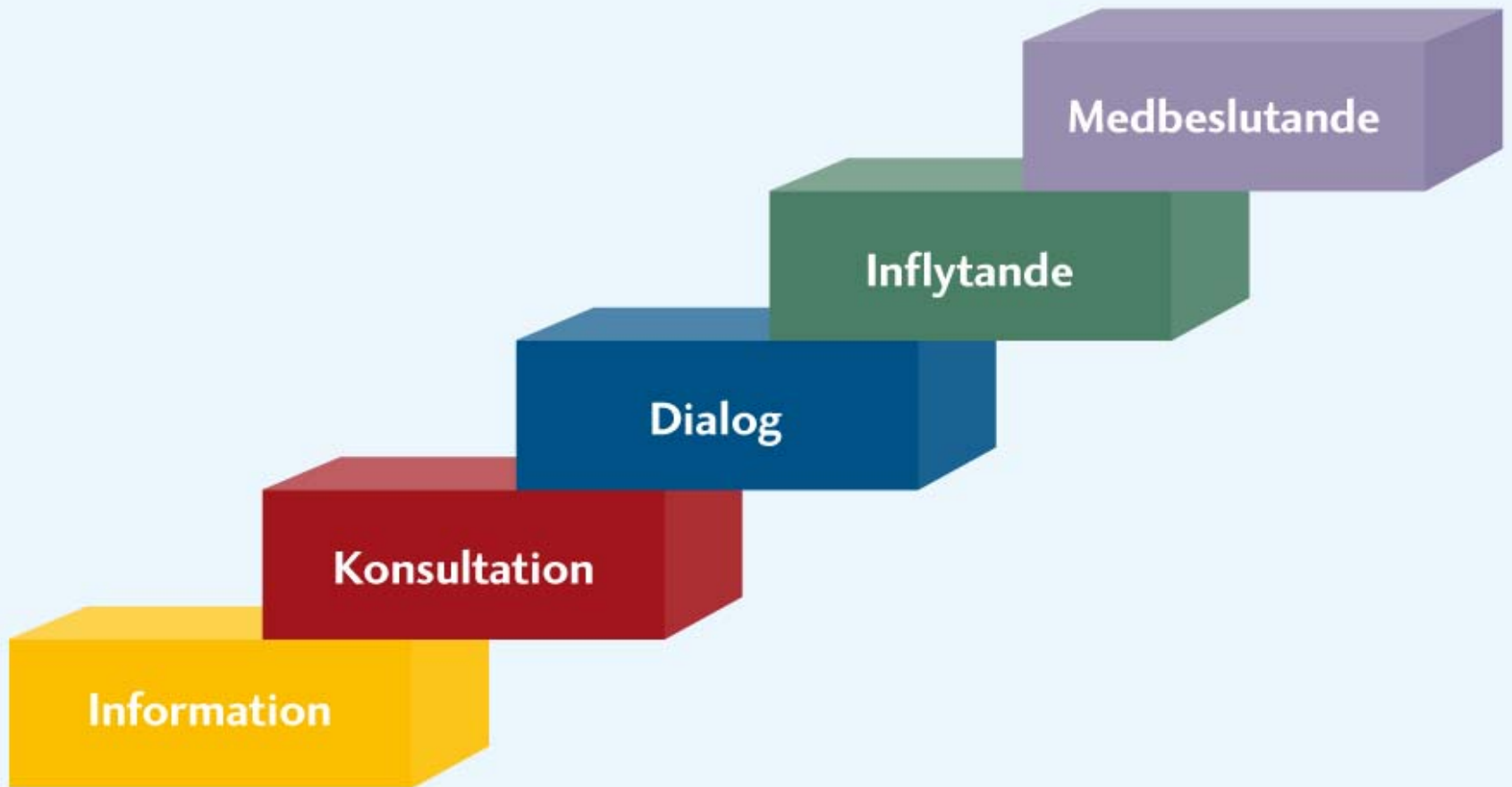
Kartan   E-paneler   Brainstorm

Gatufrågor   Rådslag   Walk and talk

Ungdomsråd   Öppna möten   Medborgarbudget   Klagomålssystem

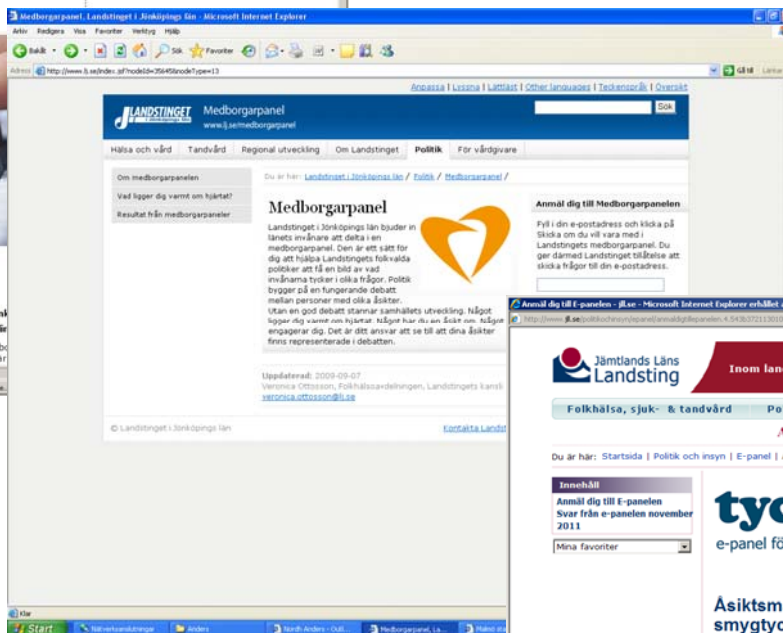
Tältet

DELAKTIGHETSTRAPPA

Medborgarpaneler

Panel via mobiltelefon?

Insamlning

- Crowd sourcing
- Totalt sätt 50 "interaktioner"
- Möjlighet till fördjupa samtal
- Samtal i möte med lokala organisationer

SMSDEBATT - HÄSSELBY

Skriv "hässelby" mellanlag och siffran 1, 2 eller 3 beroende på vilken fråga du vill svara på. Skicka sedan ditt meddelande till 72500.

VAD VILL DU MINNAS AV DIN STAD, DITT LIV, NÄR DU DÖR?

Den här frågan är viktig för oss. Vi vill veta vad du vill ha kvar i Hässelby när du inte längre bor här. Skicka ditt svar till 72500. Alla svar kommer att vara anonyma.

Läs mer om projektet | Tills på kampanjsidan

Frågor

1. Jag skulle vilja förändra torget. Vilka platser i Hässelby skulle du förändra?
2. Fråga i Hässelby: Jag och min familj vill bo i Hässelby. Vilka platser skulle du förändra?
3. Hur ska vi göra för att förändra Hässelby?

Populära teman

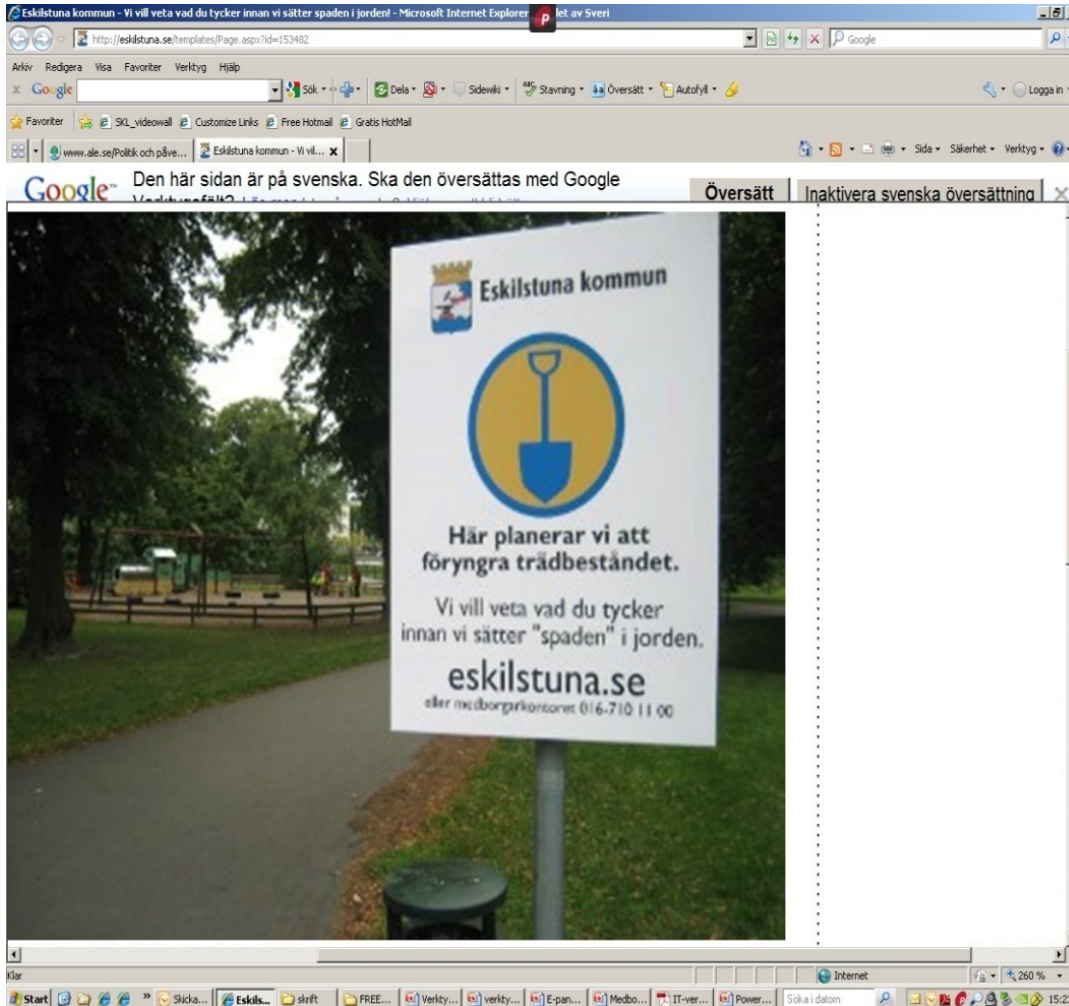
Nybygge

Är du intresserad av att bygga nytt i Hässelby?

Betsätt svaret

1 2 3 4 5 Röst! (svaret har genomförts av 4,3 med 5 röster)

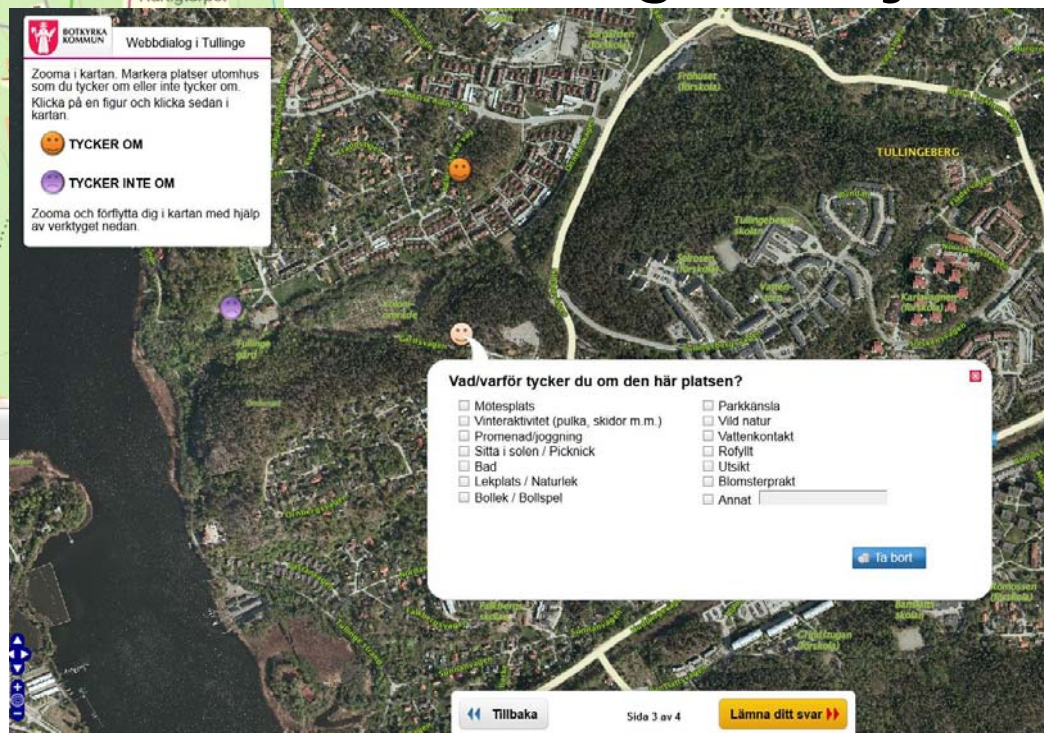
Fånga medborgare ute på stan

Barn-Gis i Hällefors

Webbdialog i Botkyrka

E-petitioner

- Medborgarnas möjlighet att komma med idéer
- Möjliggör multialog
- Komplement till tidigare former
- När nya grupper
- Ett enkelt e-verktyg

Petitioning
the Scottish
Parliament:
Making your
voice heard

This short question and answer leaflet explains how the Scottish Parliament's public petitions process works and how you can make your voice heard.

Epetitioner - Microsoft Internet Explorer provided by Sveriges Kommuner och Landsting.

http://initiativet.malmo.se/epetition_core/

File Edit View Favorites Tools Help

Medborgare Företagare Turism Kommun & Politik Ansök & beställ

Vad är Malmöinitiativet?

Malmöinitiativet är en plattform där alla Malmöbor kan komma med förslag och synpunkter som gäller Malmö.

Här kan alla som vill diskutera, komma med förslag eller bara följa debatten.

Logga in

användarnamn

lösenord

Nära i Kinds - Sätt om - Windows Internet Explorer

http://www.kinds.se/kindsida/dialog/kindaforslaget.415481ac2330e6a40000330.html

Kinds kommun

Så kan du påverka

Här hittar du de sätt där du kan vara med och påverka såsom Kindaförslaget och Tyck till.

Felanmälan

Gör din felanmälan här.

Kontakt

Madeline Friberg

Dokument

Användarpåttor

Om Kinds Arkiv

Blåder från Kinds

Lämna ditt Kindaförslag!

Det finns många goda idéer i Kinds och nu vill vi höra aus din. Vi vill höra din konkreta idé om hur du tycker att vi ska förbättra Kinds. Här kan du komma med

VÄRMÖ KOMMUN

Invånare Förening Näringsliv Turist Om kommunen

Startsida > Invånare > Dialog > Lämna ditt e-förslag

Lämna ditt e-förslag

E-förslag är till för medborgare som vill lämna förslag till kommunens förtroendevalda om hur Värmdö kan utvecklas och förbättras. Förslaget publiceras här på kommunens hemsida. Andra medborgare kan stödja förslaget genom att skriva under det.

Dem som lämnar ett förslag ansvarar själv för att marknadsföra sitt förslag för att få stöd genom många underskrifter. Spödnagen kan ske till exempel via sociala medier som Facebook och Twitter.

Tänk på

Det e-förslag behöver ha en rubrik och en beskrivning om idén kallas förslaget. Beskrivningen ska ge tydlig information om vad du vill åka hända och varför. Det går bra att länka in bilder, filmer och dokument.

Om en förtroendevald stödjer ett förslag och vill driva frågan kommer den som lämnat förslaget att bli kontaktad. Detta kan ske både när förslaget är aktivt eller arkiverat. Alla som lämnar förslag måste därför registrera ett e-förslagskonto med namn och kontaktpgiffer. Det namn kommer också att synas på det publicerade förslaget.

Förslaget gäller * [SAMTLIGA]

Rubrik *

Förslag

Inflytande

Kontakta dina förtr
Här hittar du kontakt
ina förtroendevalda.

Aktuella medborga
Ta tillfället att påverk
vad du tycker. Trafika
förtroendevalda svara
beslut i en viss fråga.

Ungdomsdialoger
För att öka ungdoms
dina flera olika dialo
andra satsningar på
ungdomar.

Kommunala råd
De kommunala råden
samarbetsgrupper oc
betydelsefull roll i det
De ska vara en öppen
mellan de och kommu
med nämnder.

Fysisk planering
Läs om pågående sa

Förstasidan - Uddevalla kommun - Microsoft Internet Explorer erhålet av Sveriges Kommuner och Landsting

http://uddevalla.se/medborgarbudget.se/110

Uddevalla kommun

Hem Medborgarbudget Uddevalla Vision 2040 Vi Vill i Uddevalla! Diskussionsforum Registrering

Vi Vill i Uddevalla!

Förstasidan

Lägg till förslag

Pågående förslag

Avslutade förslag

Populäraste förslagen

Ensbeggränsarna i Uddevalla!

3 underskrifter

Mer tillgänglighet i Uddevalla Centrum

2 underskrifter

Cirkusskola i Uddevalla!

Välkommen till Demokratikanalen! - Demokratikanalen - Windows Internet Explorer

http://demokratikanalen.ltv.se/

LANDSTINGET VÄSTMANLAND

Demokratikanalen

Hem Om Demokratikanalen Förslag Diskussionsforum

Du befinner dig här > Hem

Välkommen till Demokratikanalen!

Ett enkelt sätt att påverka Landstinget Västmanland

Alla kan lägga förslag

Du står fram till dem som bestämmer

Kontakt

Demokratikanalen
Moderator
Bengt B. Jansson
021-176042
demokratikanalen@ltv.se

Se e-förslag - Haparanda eFörslag - Microsoft Internet Explorer erhålet av Sveriges Kommuner och Landsting

http://epetition.haparanda.se/epetition_core/epetition_core.html?epetition_core.html?epetition_core.html

Haparanda eFörslag

HAPARANDATORNIÖ

4 eFörslag

Vill du skriva under något av e-förslagen? Titta på allt innehåll om du vill skriva under ett e-förslag.

Farthinder / Hidastutöstyssyt

Samlar underskrifter

Riv alla farthinder eftersom vägnarna i denna kommun automatiskt fungerar som sådana...

Förslagsställare: Mattias Lind Underskrifter: 1

Målgupp: Haparanda Stängningsdatum: Lör, 31 Dec 11

Gör storgatan till huvudled / Tehkää Storgatanista valtatie (huvudled)

Samlar underskrifter

Storgatan har många skynda korsningar och känns inaktivt som en huvudled. Turister och ovriga förbassrande är nog inte alltid på det...

Förslagsställare: Erik Rubeidemi Underskrifter: 1

Målgupp: Haparanda Stängningsdatum: TL 22 Maj 12

Torin kivitolpat pois / Bort med torgets stenstolar

Samlar underskrifter

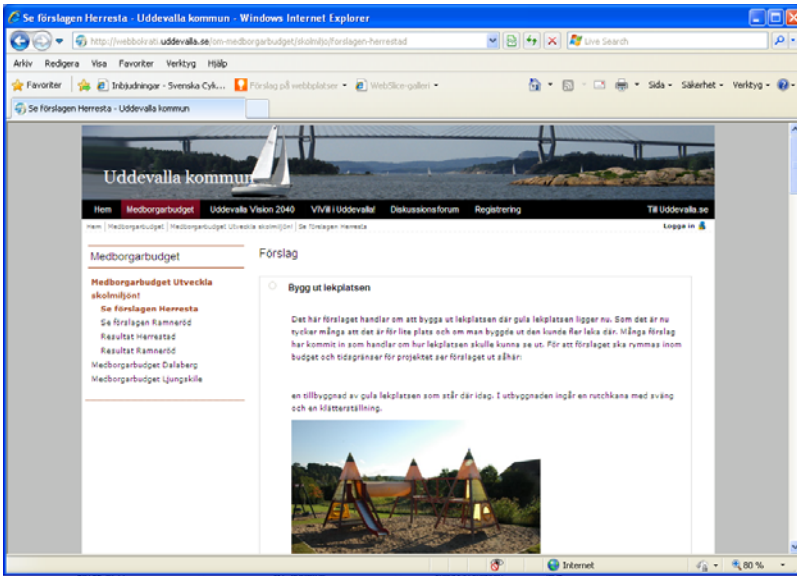
Kivitolpat valketusvat ajaja ja kulkua jalkaväijölle (rullastort, lastenvaunut), kadun käyttöä näille jotta sitä päivätään käytettävä...

Förslagsställare: Tuulikki Rautio Underskrifter: 1

Målgupp: Haparanda Stängningsdatum: Lör, 31 Dec 11

Medborgarbudgetet i Sverige

Se förslagen Herresta - Uddevalla kommun - Windows Internet Explorer

http://webbokrat1.uddevalla.se/om-medborgarbudget/skolniva/forslagen-herresta

Arkiv Redigera Visa Favoriter Verktyg Hjälp

Favoriter Inbjudningar - Svenska Cyk... Föreläsning på webbplatsen - WebSite-galleri -

Se förslagen Herresta - Uddevalla kommun

Uddevalla kommun

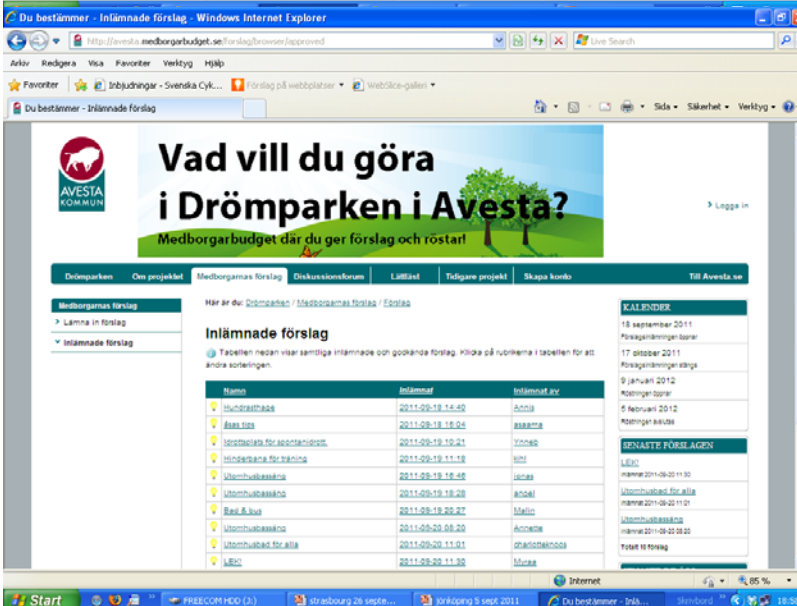

Medborgarbudget Utveckla skolmiljön
Se förslagen Herresta
Resultat Herresta
Resultat Ramnäs
Medborgarbudget Dalaberg
Medborgarbudget Ljungskile

Förslag

Bygg ut lekplatsen

Det här förslaget handlar om att bygga ut lekplatsen där gula lekplatsen ligger nu. Som det är nu ryklar många att det är för lite plats och om man byggde ut den kunde fler laka där. Många förslag har kommit in som handlar om hur lekplatsen skulle kunna se ut. För att förslaget ska rymmas inom budget och utöppningar för projektet ser förslaget ut såhär:

en tillbyggnad av gula lekplatsen som står där idag. I utbyggnaden ingår en rutschkana med sväng och en klätterställning.

Du bestämmer - Inlämnade förslag - Windows Internet Explorer

http://event1.medborgarbudget.se/Forslag/brorven/rapport

Arkiv Redigera Visa Favoriter Verktyg Hjälp

Favoriter Inbjudningar - Svenska Cyk... Föreläsning på webbplatsen - WebSite-galleri -

Du bestämmer - Inlämnade förslag

Vad vill du göra i Drömparken i Avesta?

Medborgarbudget där du ger förslag och röstar!

Drömparken Om projektet Medborgarnas förslag Diskussionsforum Lästlist Tidigare projekt Skapa konto Till Avesta.se

Medborgarnas förslag
Lämnade förslag
Inlämnade förslag

Här är de **Drömparken / Medborgarnas förslag / Förslag**

Inlämnade förslag

Tabellen nedan visar samtliga inlämnade och godkända förslag. Klicka på rubriken i tabellen för att ändra sorteringen.

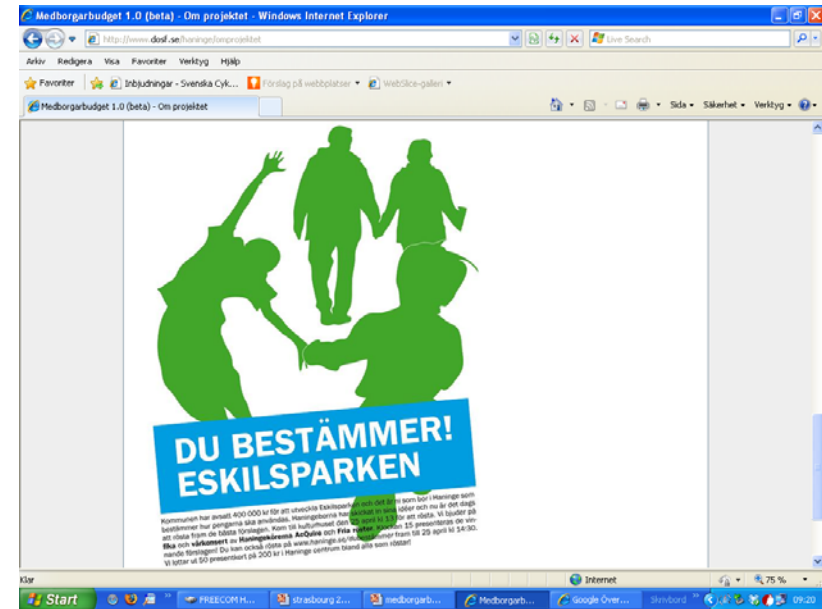
Namn	Inlämnat	Inlämnat av
Hultbergshaga	2011-09-18 14:45	Anna
Bealåsa	2011-09-18 15:04	Bealåsa
Uppmarksfulla för sportstadiet	2011-09-18 15:21	Uppåsa
Uppmarksfulla för träning	2011-09-18 15:19	Uppåsa
Uppmarksfulla	2011-09-18 15:45	Jacis
Uppmarksfulla	2011-09-18 18:28	Andel
Bealåsa	2011-09-18 20:27	Melin
Uppmarksfulla	2011-09-20 08:20	Arvid
Uppmarksfulla för alla	2011-09-20 11:01	pharmaceutica
Uppåsa	2011-09-20 11:30	Musa

KALENDER

- 18 september 2011
Förslagberättningar börjar
- 17 oktober 2011
Förslagberättningar slut
- 9 januari 2012
Röstning börjar
- 5 februari 2012
Röstning avslutas

SENASTE FÖRSLAGEN

- Uppåsa 2011-09-20 11:30
- Uppmarksfulla för alla 2011-09-20 11:01
- Uppmarksfulla 2011-09-20 08:20
- Totalt 18 förslag

Medborgarbudget 1.0 (beta) - Om projektet - Windows Internet Explorer

http://www.dof.se/harang/omprojektet

Arkiv Redigera Visa Favoriter Verktyg Hjälp

Favoriter Inbjudningar - Svenska Cyk... Föreläsning på webbplatsen - WebSite-galleri -

Medborgarbudget 1.0 (beta) - Om projektet

DU BESTÄMMER! ESKILSPARKEN

Kommunen har snart 400 000 kr för att utveckla Eskilsparken. Det är du som bor i Harnö som bestämmer hur pengarna ska användas. Medborgarnas förslag och röster är viktiga och du kan bidra till utvecklingen av Eskilsparken. Vi vill ha dina förslag och röster till den 15 september. Du kan också rösta på www.harnog.se/medborgarbudget eller på telefon 08 228 228. Mer information finns på www.harnog.se/medborgarbudget. Du kan också rösta på 08 228 228. Du kan också rösta på 08 228 228.

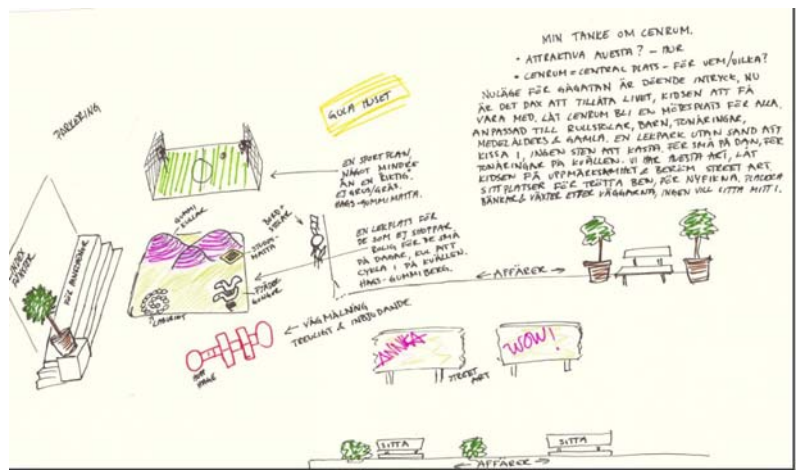

1 – "Lilla torget"

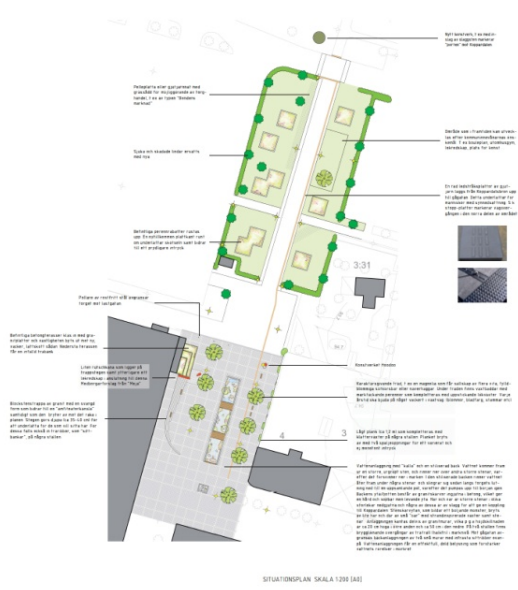

2 – Medborgarnas förslag

3 – Experternas förslag

Lilla Torget och Koppardalsstråket

4 – Augusti 2011

Kommer att konsultera
medborgare
om hela budgeten.

Start september 2012

Visual budget

Visual Budget - Aktivitetshuset - Windows Internet Explorer

http://demo.nordicpeak.com/visualbudget2/visualbudget/budgeting/addbudget/1

Arkiv Redigera Visa Favoriter Verktyg Hjälp

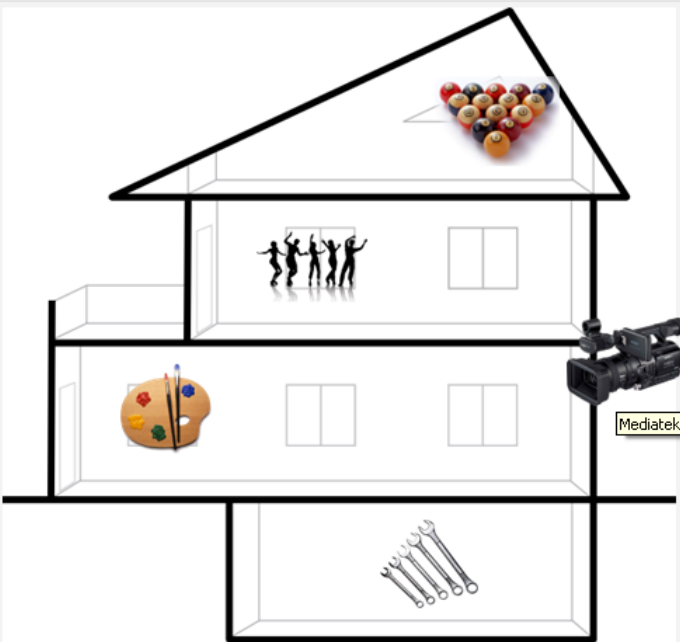
Favoriter Inbjudningar - Svenska Cyk... Förslag på webbplatser WebSlice-galleri

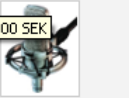

Visual Budget - Aktivitetshuset

Förutom att din budget måste ihop ekonomisk få finns det även en restriktion på hur många objekt som tillåts på varje våning

När du är nöjd med din budget kan du skicka in den genom att fylla i namn och e-post och klicka på knappen skicka in.

Budget: 150000 SEK **Du har spenderat: 60000 SEK**

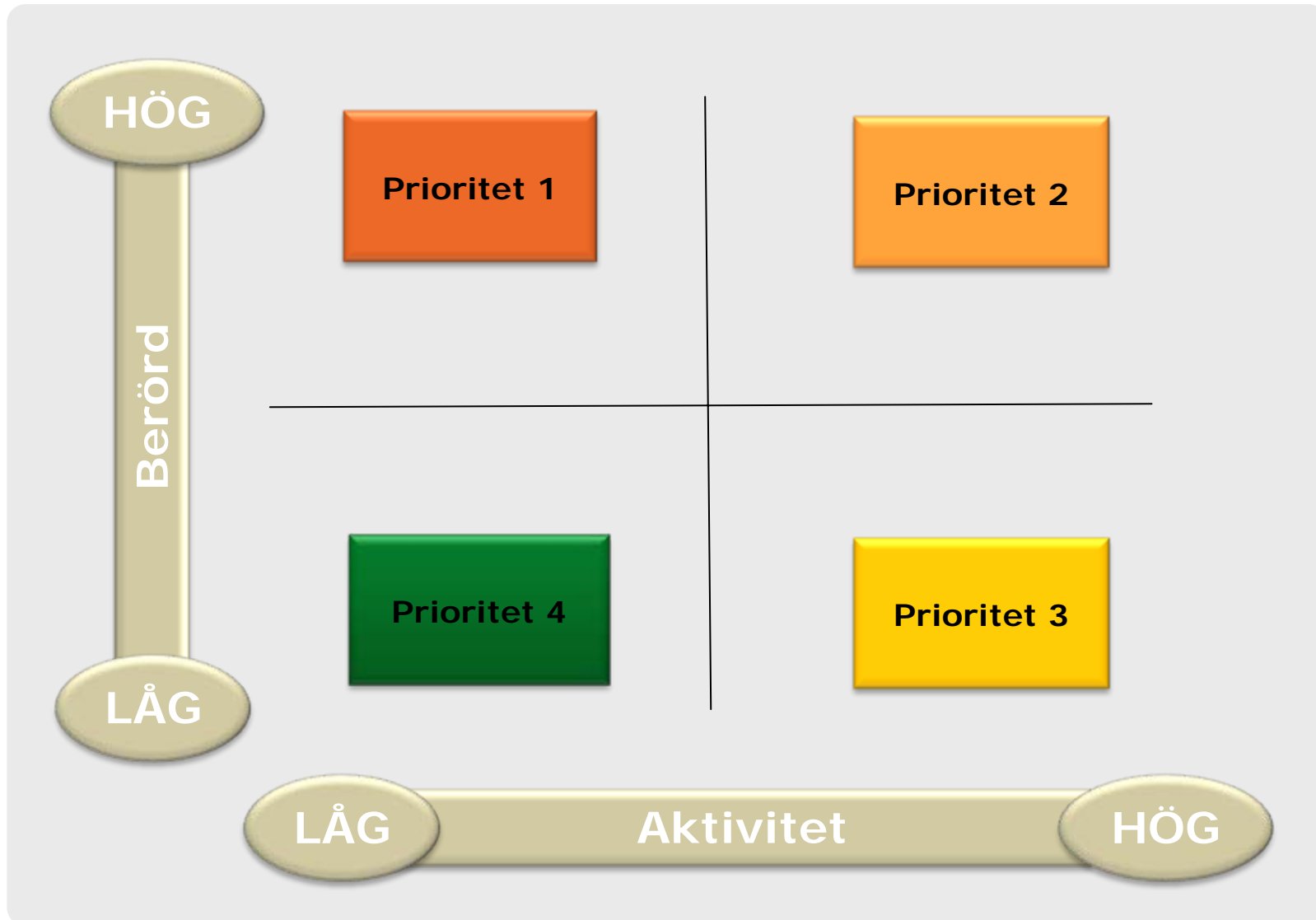

 10000 SEK	 0 SEK
 25000 SEK	 40000 SEK
 10000 SEK	 40000 SEK
 40000 SEK	 10000 SEK
 1000 SEK	 15000 SEK

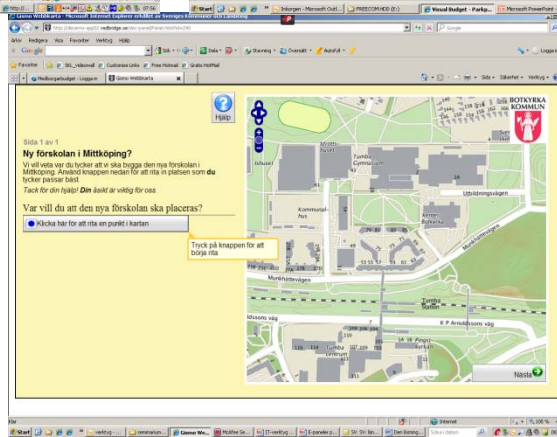
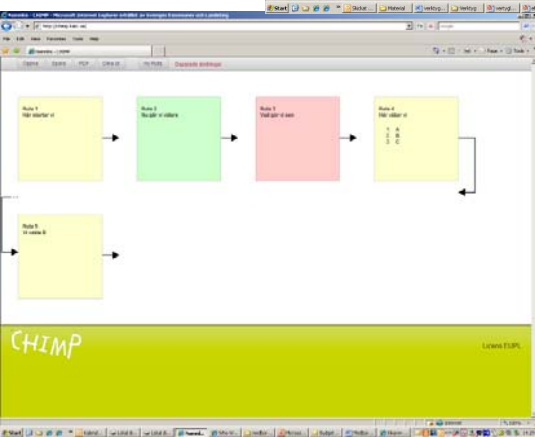
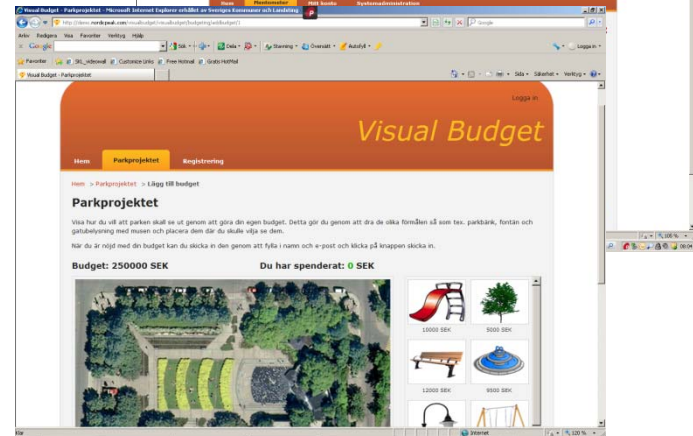
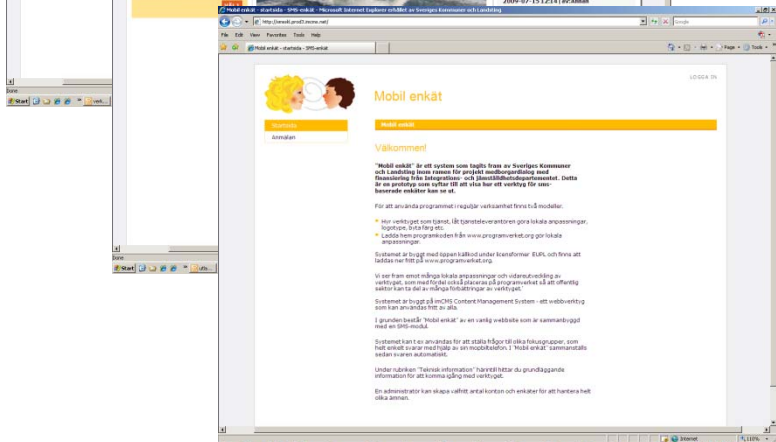
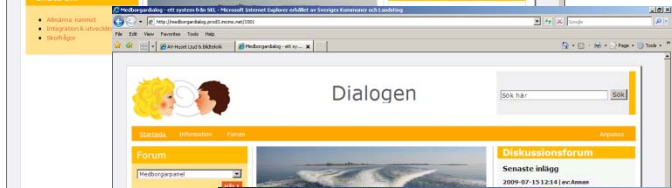
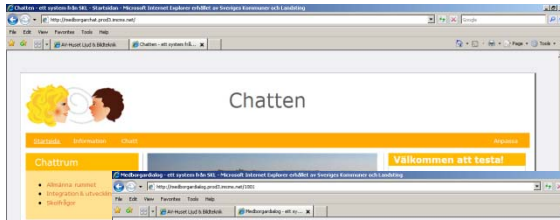
Nollställ budget

Klar Internet 85 %

Start 4 Internet Explorer 4 Microsoft Office P... seminarium e-paneler Skrivbord 10:51

Våra verktyg

Initiativ	Initiativtagare	Slutdatum	Underskrift
Carné tv stadplan	Jörgen Sundström	19 Sep 2010	86
Bygg cykelväg längs hela Regermentsgatan	Christian Faath	06 Aug 2010	51
Kommunala tvättstugor	Jimmy Lindqvist	30 Dec 2009	40
Skapa cykelväg som är helt borta	Christian Faath	16 Sep 2010	38
Gata i källarens viktig signal!	Torben Staehr	09 Mar 2014	32
Åssten MAS Livar på bensin	Nancy Meshoun	12 Dec 2009	28
Blixt mellan bosarna	Jörgen Sundström	19 Sep 2010	26
Hemlös per oss om jag kommer!	Torben Staehr	09 Mar 2014	27
Musik engager med hjälp av P. valter	Jimmy Lindqvist	23 Dec 2009	19
Lärna från utvärder!	Torben Staehr	09 Mar 2014	19
Öka trafiksäkerheten i Klapphamm	Staffan Arbring	30 Jun 2010	17

Vårt arbete

Kunskapsspridning

Nätverk politiker

Nätverk tjänstemän

Konferenser

Seminarier/utbildningar

Nyhetsbrev digitalt

Faktablad

Skrifter

Forskning

Utveckling

Nätverk styrning och medborgardialog

Nätverk utveckla tjänster

Nätverk dialog med unga

Nätverk medborgarbudget

Nätverk e-petitioner

Nätverk dialog kring resultat

Nätverk dialog för konfliktlösningar

IT lösningar för dialog

ng

anders.nordh@skl.se

www.skl.se/medborgardialog